

Tilastoaineisto yliopistojen rakenteellisen kehittämisen tueksi

Yliopistojen kevään 2016 sopimusneuvottelujen yhdeksi tausta-aineistoksi on laadittu tilastoaineisto erityisesti yliopistojen rakenteellisen kehittämisen tueksi. Aineistossa tarkastellaan yliopistojen toiminnan laajuutta, laatua, vetovoimaa ja vaikuttavuutta koulutuksen ja tutkimuksen osalta 10 indikaattorilla sekä yliopistoittain että koulutus- ja tieteenaloittain

Laskelmien taustat

Laskennat perustuvat Tilastokeskuksen koulutuskooditasolle, joka on tarkin taso jolla koulutusta tilastoidaan kansallisella tasolla. Koulutuskooditasosta pystytään johtamaan yliopistojen koulutusvastuut, joskus taso on sama, joskus koulutusvastuu määritetään karkeammalla tasolla. Indikaattoreissa otetaan huomioon ne yliopistot, joissa tietystä koulutuksesta on tullut ylempiä korkeakoulututkintoja vuosina 2013-2015. Laskentojen perustaso ja yksikkö on näin koulutuskoodin ja yliopiston yhdistelmä (esim. OY_Fil. maist., arkeologia).

Kullekin perusyksikölle on laskettu seitsemän indikaattoria, kolme koulutuksesta ja kolme tutkimuksesta. Indikaattorit mittaavat yksikön suhteellista kokoa (tutkintojen osuuksia ja määriä, IV tutkijanuraportaan henkilöstön määriä ja osuuksia) sekä yksikön toiminnan laatua ja tuloksellisuutta (vetovoima, valmistuneiden työllistyminen, julkaisujen julkaisufoorumitaso, saatu kilpailtu tutkimusrahoitus ja sen osuus). Tutkimuksen osalta taulukkoon on merkitty lisäksi tieteen huippua kuvaaviksi indikaattoreiksi huippuyksiköiden määrä, European Research Counciliin (ERC) rahoitus ja akatemiaprofessoreiden määrä.

Indikaattoreiden perusarvot on laskettu joko koulutuskoodi-yliopisto –tasolla (osuus tutkinnoista, työllistyminen), ohjauksen ala-yliopisto –tasolla (vetovoima) tai tieteenala-yliopisto –tasolla (kaikki tutkimuksen indikaattorit). Laskentatarkkuus riippuu minkä tarkkuustason tilastotietoja on saatavilla. Siltä osin kun indikaattorit on laskettu karkeammalla tasolla kuin koulutuskoodi-yliopisto –taso, saavat yliopiston kaikki kunkin ohjauksen alan / tieteenalan yksiköt saman arvon. Esim. kaikki tietyn yliopiston kielten koulutukset saavat tutkimuksen indikaattoreista saman arvon, koska kielitieteet on tarkin taso millä tutkimuksen tietoja on saatavilla kielten opetuksesta, mutta koulutuskoodilla voidaan mennä yksittäisen kielen tasolla. Toisaalta esim. luonnontieteissä tieteenalajaottelu menee suurin piirtein samalla tarkkuustasolle kuin koulutuskoodit. Koulutuskoodien ja tieteenalojen välillä käytetty Suomen Akatemian tekemää avainta. Vetovoima on laskettu OKM:n ohjauksen ala –tasolla, joka on karkein taso, koska monella yliopistolla hakukohteet on määritelty hyvin karkealla tasolla.

Käytetyt indikaattorit

Jufo 2012-2014

Julkaisujen laatu julkaisufoorumitasoilla (Jufo). Vuosien 2011-2014 julkaisuista lasketaan tieteenaloittain keskimääräinen julkaisufoorumitaso. Kunkin yliopiston ko. tieteenalan keskiarvo suhteutetaan alan keskiarvoon. Ts. jos yliopiston keskiarvo on sama kuin alan keskiarvoksi tulee arvo 1, jos se on alle alan keskiarvon niin arvoksi tulee alle 1 ja jos yli 1 jos yli keskiarvon. Mukana julkaisutyypit A1-A4 ja C1 sekä vain julkaisut joiden julkaisufoorumitason on 1-3. Tason 0 julkaisut on jätetty pois, koska suurin osa niistä on ollut väärään julkaisutyypin alun perin merkityjä julkaisuja. Mittarin laskennasta esimerkki

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tapahtumakalenteri/2015/09/KOTA-seminaari_liitteet/Janne_Polonen_KOTA-seminaari_2015_01092015.pdf, diat 15-17.

Osuus kilpailusta tutk.rahoituksesta 2014

Yliopiston osuus ko. tieteenalalla vuoden 2014 kilpailusta tutkimusrahoituksesta (Suomen Akatemia, Tekes ja EU-puiteohjelmärahoitus).

IV portaan htv:t 2014

Yliopiston ko. tieteenalan henkilötövuosien absoluuttinen määrä vuonna 2014 IV tutkijanuraportilla.

Osuus IV portaan htv:sta

Yliopiston ko. tieteenalan henkilötövuosien osuus vuonna 2014 IV tutkijanuraportilla.

Tohtorin tutkinnot, ka. 2013-2015

Tohtorin tutkinnot ko. tieteenalalla.

Huippuyksiköt (osallistumiset)

ERC-rahoitukset

Akatemiaprofessorit

Tutkintojen määrä 2013-2015, ka

Ylempien korkeakoulututkintojen keskiarvo 2013-2015 ko. koulutuskoodissa

Osuus ko. koulutuksen tutkinnoista

Osuus 2013-2015 tutkinnosta ko. koulutuskoodissa.

Vetovoima 2015: Hakijoita/opiskelupaikan vastaanot.

Ensisijaisten paikan hakijoiden suhde paikan vastaanottaneisiin vuoden 2015 yhteishaussa. Luvut laskettu OKM:n ohjauksen alojen tarkkuudella, koska joillakin yliopistoilla isoja hakukohteita, eli yksittäisen koulutuksen vetovoima ei kaikissa tapauksissa ollut laskettavissa. Ts. esim. Aallon osalta on kaikki tekniikan alan hakukohteiden tiedot ensisijaiset hakijat laskettu yhteen ja jaettu tekniikan alan paikan vastaanottaneilla. Aallon tekniikan alan vetovoimalukua käytetty kaikilla Aallon tekniikan alan koulutusten osalta.

Työllistyminen

Työllisten osuus työvoimasta (työlliset+työttömät) kolmen vuoden kuluttua valmistumisesta (ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet), kolmen tuoreimman tilastovuoden keskiarvo.